

Onderwerp Open brief aan staatssecretaris Karremans naar aanleiding van zijn Kamerbrief "Zwemmen in Nederland en overige beleidsontwikkelingen"

Verenigingen zijn de stille kracht achter zwemmend Nederland

Geachte heer Karremans,

Met belangstelling heb ik, namens de Koninklijke Nederlandse Zwembond (KNZB), kennisgenomen van uw Kamerbrief van 4 april 2025 over "Zwemmen in Nederland en overige beleidsontwikkelingen." Het is bemoedigend dat zwemmen en zwemveiligheid weer expliciet op de beleidsagenda staan. Uw inzet voor het vergroten van zwemvaardigheid, het bevorderen van een leven lang zwemmen en het aanpakken van kansenongelijkheid in het zwemonderwijs is zonder meer positief.

Maar in een brief die richting wil geven aan de toekomst van "zwemmen in Nederland", valt ook op wat er níet in staat: de afwezigheid van zwemverenigingen. En dat is een gemiste kans.

Zwemverenigingen: de ruggengraat van zwemmend Nederland

Ons land telt honderden zwemverenigingen, gedragen door duizenden vrijwilligers. Zij vormen het fundament onder wat wij verstaan onder "zwemmend Nederland." Deze verenigingen zijn méér dan sportaanbieders. Ze zijn plekken waar kinderen niet alleen hun zwemdiploma's halen, het zijn ook de plekken waar kinderen hun vaardigheden onderhouden, waar jongeren zich ontwikkelen tot wedstrijdzwemmers, schoonspringers, synchroonzwemmers, waterbasketballers of waterpoloërs, en waar volwassenen tot op hoge leeftijd actief blijven in het water.

In verenigingsverband zwemmen betekent: regelmatig blijven zwemmen, plezier beleven, onderdeel zijn van een gemeenschap en bouwen aan levenslange zwemveiligheid. Juist in een tijd waarin de fysieke en mentale gezondheid onder druk staat, bieden verenigingen laagdrempelige toegang tot beweging, verbinding en structuur.

En toch maken zwemverenigingen geen onderdeel uit van uw beleidsbrief.

Beleid zonder verenigingen is kortzichtig

De Kamerbrief bevat zeker goede aanzetten, zoals het stimuleren van schoolzwemmen en meer aandacht voor kinderen die anders buiten de boot vallen. Tegelijkertijd, als het de overheid menens is met een structureel zwembeleid – waarin niet alleen de basis wordt gelegd, maar waarin

mensen ook werkelijk zwemveilig en actief blijven – dan mag verwacht worden dat zwemverenigingen gezien worden als onmisbare partners.

Op dit moment worden verenigingen vaak geconfronteerd met stijgende badwaterkosten, toenemende wet- en regelgeving, onzekere beschikbaarheid van badwater, en een gebrek aan erkenning in gemeentelijk of landelijk beleid. De infrastructuur van verenigingen – opgebouwd in decennia van maatschappelijke betrokkenheid – staat hierdoor niet alleen onder druk, maar brokkelt op deze manier langzaam af.

Dat is desastreus, niet alleen voor de sport, maar voor de totale ambitie om van Nederland een zwemvaardig en zwemveilig land te maken.

Olympische trots begint bij de vereniging

Vorige zomer zagen we hoe u trots was op de olympische prestaties van onze zwemsporters. Terecht – ook wij bij de KNZB zijn enorm trots op wat onze atleten hebben bereikt. Maar laten we eerlijk zijn: geen enkele olympisch kampioen begint in een TeamNL-topsportbad. Elke medaille vindt zijn oorsprong bij een kind dat leert zwemmen bij een vereniging. Daar, in een gewoon zwembad, onder begeleiding van vrijwilligers en trainers, ontstaat passie. Dáár begint de route naar een olympische medaille.

Als we willen blijven meedoen op het hoogste niveau, moeten we investeren in de basis. En die basis is de vereniging. Het is de kraamkamer voor toptalenten.

Wat is er nodig?

De KNZB en haar ruim 400 verenigingen staan klaar om bij te dragen aan uw ambities. Maar dan is erkenning en ondersteuning nodig. Wij vragen u:

- Zwemverenigingen en de KNZB structureel te erkennen als partner binnen het beleid voor zwemmend Nederland, zowel voor de beleidsvorming als de -uitvoering;
- Verenigingen financieel te ondersteunen bij het toegankelijk en betaalbaar houden van hun activiteiten;
- Voldoende en betaalbare zwemwaterruimte te garanderen, los van commerciële exploitatie.

Alleen zo zorgen we duurzaam voor een leven lang zwemmen, bouwen we aan een toekomstbestendig zwemlandschap waarin niemand buiten de boot valt – en waarin Nederland op alle niveaus blijft uitblinken in het water.

Tot slot

Zwemverenigingen zijn de stille kracht achter zwemveiligheid, gezondheid en prestaties. Ze verdienen een plek in beleid, in financiering, en in het hart van bestuurders.

Ik nodig u graag uit voor een gesprek. Laten we samenwerken aan een toekomst waarin iedereen kan leren zwemmen, blijven zwemmen én dromen van olympisch goud – dankzij de kracht van de vereniging.

Kom kijken bij onze verenigingen!

Bijvoorbeeld bij:

- één van de bijna 15.000 wedstrijden die wij samen met de verenigingen per jaar organiseren waarmee tienduizenden mensen met plezier blijven zwemmen.
- ZVVS die met het programma OldStars waterpolo 50-plussers voor wie de reguliere competitie te veel of te intensief is toch weer in beweging krijgt;
- Blue Marlins die met het initiatief Swim & Succeed jongeren (13-18 jaar) via sport laten werken aan hun persoonlijke ontwikkeling, onder leiding van ervaren zwemtrainers en coaches;
- De Albatros die al jarenlang succesvol het schooltoernooi, minipolotoernooien en beachwaterpolo organiseert;
- het Girls Only project van ZVL-1886 waarbij wordt gewerkt aan een sterke, inclusieve toekomst voor meisjeswaterpolo in Nederland. Het programma bevat trainingen, coachontwikkeling, themadagen en sociale activiteiten. Gratis voor ieder meisje dat mee wilt doen.
- of één van onze para-ambassadeursverenigingen die clubs en trainingen toegankelijk maken voor zwemmers met een beperking.

Met sportieve groet,
Hayke Veldman

Voorzitter Koninklijke Nederlandse Zwembond